

A Set Table, Part I

Sarah Zager

I Conflicts Between Childcare and Torah Learning

Yevamot 63b:17-18

Rabbi Ya'akov says: It is as though he diminishes the Divine Image, as it is stated: "For in the image of God He made man" (Genesis 9:6), and it is written immediately afterward: "And you, be fruitful and multiply" (Genesis 9:7). Ben Azzai says: It is as though he sheds blood and also diminishes the Divine Image, as it is stated: "And you, be fruitful and multiply," after the verse that alludes to both shedding blood and the Divine Image. **They said to ben Azzai: There is a type of scholar who expounds well and fulfills his own teachings well, and another who fulfills well and does not expound well. But you, who have never married, expound well on the importance of procreation, and yet you do not fulfill well your own teachings. Ben Azzai said to them: What shall I do, as my soul yearns for Torah, and I do not wish to deal with anything else. It is possible for the world to be maintained by**

יבמות ס"ג ב:י"ז-י"ח

רבי יעקב אומר כְּאִילוּ מְמַעַט
הַדְּמוּת שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בְּצַלְם אֱלֹהִים
עָשָׂה אֶת הָאָדָם וְכַתִּיב בְּתַרְיֵיהָ
וְאַתֶּם פְּרוּ וּגו' בֶּן עֲזַאי אוֹמֵר כְּאִילוּ
שׁוֹפֵךְ דָּמִים וּמְמַעַט הַדְּמוּת שֶׁנֶּאֱמַר
וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ אָמְרוּ לוֹ לָבֵן עֲזַאי
יֵשׁ נָאָה דוֹרֵשׁ וְנָאָה מְקַיֵּים נָאָה
מְקַיֵּים וְאִין נָאָה דוֹרֵשׁ וְאַתָּה נָאָה
דוֹרֵשׁ וְאִין נָאָה מְקַיֵּים אָמַר לָהֶן בֶּן
עֲזַאי וּמָה אַעֲשֶׂה שֶׁנִּפְשִׁי חָשְׁקָה
בְּתוֹרָה אֲפָשֶׁר לְעוֹלָם שְׂפִיתֵקַיִים עַל
יְדֵי אַחֲרִים

others, who are engaged in the mitzva to be fruitful and multiply.

Mishneh Torah, Marriage 15:2-3

When is a man obligated in this mitzva? From the age of seventeen. Once he reaches [the age of] twenty years and has not married, he has transgressed and neglected a positive commandment. However, if he is involved in Torah and engrossed in it, and he fears that if he marries, he will have to busy himself with supporting a wife and thereby come to neglect Torah study, then it is permissible for him to delay [marriage]; for one who is involved in a mitzva is exempt from another mitzva – all the more so regarding Torah study.

(3) One who is in love with Torah and studies it and cleaves into it always, as Ben Azzai did, commits no sin thereby.

Barukh Ha-Levi Epstein, Mekor

Barukh (pp. 1949-50), trans. Seeman

Such was her way, to sit always near the winter oven that the kitchen (even during the summer) with all sorts spread before her on the table: Bible,

משנה תורה, הלכות אישות

ט"ו:ב"ג

וְאִמְתִּי הָאִישׁ נִתְחַיֵּב בְּמִצְוֶה זֶה מִבֶּן שִׁבְעַת עָשָׂר. וְכִיּוֹן שֶׁעָבְרוּ עָשָׂר שָׁנָה וְלֹא נָשָׂא אִשָּׁה הָרִי זֶה עוֹבֵר וּמִבְטֵל מִצְוֹת עֲשֵׂה. וְאִם הָיָה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְטָרוּד בָּהּ וְהָיָה מִתְיָרָא מִלְּשָׂא אִשָּׁה כְּדִי שְׁלֵא יִטְרַח בְּמִזְוֹנוֹת בְּעִבּוֹר אִשְׁתּוֹ וְיִבְטֵל מִן הַתּוֹרָה הָרִי זֶה מִתָּר לְהִתְאַחֵר. שֶׁהָעוֹסֵק בְּמִצְוֶה פְּטוּר מִן הַמִּצְוָה וְכָל שְׂכֵן בְּתִלְמוּד תּוֹרָה: (ג) מִי שֶׁחֲשָׁקָה נַפְשׁוֹ בַּתּוֹרָה תָּמִיד וְשׁוֹגֵה בָּהּ כְּבֵן עֲזָאִי וְדַבֵּק בָּהּ כָּל יָמָיו וְלֹא נָשָׂא אִשָּׁה אֵין בְּיָדוֹ עֲוֹן.

ברוך הלוי אפשטיין, מקור ברוך

וכך הי' דרכה לשבת תמיד

בסמיכות לתנור החורף אשר בבית האוכל, וגם בימי הקיץ שלחן צבור

Mishnayot, 'En-Ya'akov, various midrashim, *Menorat ha-Ma'or*, *Kav ha-Yashar*, *Zemah Shevet Yehudah* and many other books of this nature, including volumes of Aggadah. All of her focus and concentration [was]....in the books—her hand hardly moved from them! But the maintenance of the household, she knew little, almost nothing.

ספרים שונים: תנ"ך, משניות, עין יעקב, מדרשים שונים, מנורת המאור, קב הישר, צמח דוד, שבט יהודה, ועוד כמה וכמה ספרי ממינים אלה ומספרי אגדה, וכל עיונה וכל שימת לבה עם כל חושיה והרגשותיה-בתוך הספרים, ולא זזה כמעט מהם; ומכל הנוגע לכלכלת הבית ידעה אך מעט מאוד, וכמעט לא מאומה

II Conflicts Between Economic Need and Torah Learning

Shulchan Arukh, Yoreh De'ah 246

(1) Every Jewish man is obligated in studying Torah, whether poor or rich, whether completely healthy or suffering, whether young or very old. Even a poor man who frequents doorways (to beg) and even one with a wife and children is obligated to set a time for himself to study Torah, by day or by night, as it says, "And you shall meditate on it day and night."

(And in a pressing time, even if he only

יורה דעה רמ"ו

כל איש ישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורים בין בחור בין זקן גדול אפי' עני המחזר על הפתחים אפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר והגית בו יומם ולילה.

(ובשעת הדחק אפילו לא קרא רק

read Shem" a in the morning or evening, it is called "It shall not be moved..."

And one that it is impossible for him to learn because he does not know how to at all or because of troubles that he has, should support others who study.

Menachot 99b:17

Rabbi Yoḥanan says in the name of Rabbi Shimon ben Yoḥai: Even if a person recited only the recitation of *Shema* in the morning and in the evening, he has fulfilled the mitzva of: "This Torah scroll shall not depart from your mouth."

Shulchan Arukh, Yoreh De'ah 246:21

REMA: ...one should make his Torah fixed and his work contingent, and should reduce business and engage in Torah. He should put aside temporary pleasures from his mind and do work all day for his livelihood if he does not have enough to eat, and the rest of the day and the night he should engage in Torah. And it is a great quality to

ק"ש שחרית וערבית לא ימושו
מפיך קרינן ביה) (הגהות מיימוני
פ"א וסמ"ג עשין י"ב)

ומי שא"א לו ללמוד מפני שאינו
יודע כלל ללמוד או מפני הטרדות
שיש לו יספיק לאחרים הלומדים:

מנחות צ"ט ב:י"ז

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן
יוחי אפילו לא קרא אדם אלא
קריית שמע שחרית וערבית קיים
לא ימוש

יורה דעה רמ"ו:כ"א

הגה: יעשה תורתו קבע ומלאכתו
עראי וימעט בעסק ויעסוק בתורה
ויסיר תענוגי הזמן מלבו ויעשה
מלאכה כל יום כדי חייו אם אין לו
מה יאכל ושאר היום והלילה יעסוק
בתורה ומעלה גדולה למי
שמתפרנס ממעשה ידיו שנאמר
יגיע כפיך כי תאכל וגו'

generate one's sustenance from the work of his hands, as it says, "The product of your hands you shall surely eat" (Ps. 128).

Arukh HaShulchan, Yoreh De'ah 246:7

And therefore, every person in Israel is obligated in the study of Torah, whether poor or rich, whether abled or disabled, whether young or old. Even a poor person, who goes and begs in doorways, even with a wife and children, is obligated to set times for the study of Torah day and night, as it says, "And you shall meditate on it day and night," meaning some during the day and some at night. And even though the simple meaning of the verse is that one should be learning all the time, for the entire day and the entire night, as it says "Let not this Torah cease from your lips, and you shall meditate..." However, this is not possible for a person who struggles to provide for their basic needs, this applies only to some exceptional people in that generation. As the sages of Blessed Memory say, "The Torah was only given to those who ate the manna." And therefore, there will never be a generation as knowledgeable as the generation that wandered in the desert,

ערוך השולחן, יורה דעה רמ"ו:ז'
ולכן כל איש ישראל חייב בלימוד התורה, בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורים, בין בחור בין זקן גדול. אפילו עני המחזיר על הפתחים, ואפילו בעל אשה ובנים – חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה, שנאמר: "והגית בו יומם ולילה". כלומר: חלק ליום וחלק ללילה. ואף על גב דפשטיה דקרא הוא ללמוד תמיד, בכל היום ובכל הלילה, כדכתיב מקודם: "לא ימוש ספר התורה הזה מפִיך, והגית וגו'" – אמנם דבר זה אי אפשר לכל אדם הטרוד בפרנסתו, וזהו רק ליחידים שבדור. וכמאמרם ז"ל: לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן. ולכן לא היה ולא יהיה דור דעה כדור המדבר, מפני שלא היו טרודים בפרנסה, והיו לומדים כל היום וכל הלילה. אבל כגון אנו, החיוב לקבוע עיתים לתורה, עת ביום ועת בלילה.

because they were not struggling to provide for their basic needs. But for those like us, there is an obligation to set specific times for Torah, a time during the day and a time at night.

III Who Can Do *Keviat Itim*?

Saul Berman, "The Status of Women in Halakhic Judaism," *Tradition* (1973)

Indeed, the Torah modified the civil and religious demands it made upon Jewish women, to assure that no legal obligation could possibly interfere with her performance of that particular role. If a woman elected to discover her fulfillment in the relation to her husband and children and in the shaping of a home no law would stand in the way of her performance of that trust.

Menachot 99b:17

Rabbi Yoḥanan says in the name of Rabbi Shimon ben Yoḥai: Even if a person recited only the recitation of *Shema* in the morning and in the evening, he has fulfilled the mitzva of: "This Torah scroll shall not depart from your mouth."

מנחות צ"ט ב:י"ז

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אפילו לא קרא אדם אלא קרית שמע שחרית וערבית קיים לא ימוש

Sarit Kattan Gribetz *Time and Difference in Rabbinic Judaism* (2020)

Close analysis of *Mishnah Berakhot*'s rules regarding the recitation of the *Shema* and tractate Niddah's discussion of menstrual purity laws demonstrates that rabbinic sources develop both practices as ones that mark daily time. While these two rabbinic sets of rituals refer to biblical passages as their ostensible origins, the rabbinic texts transform previous practices into daily rituals, and ones that were, moreover, designed to function as rituals that marked transitions between day and night. Deuteronomy 6 and 11, the

passages that serve as the biblical basis for the rabbinic *Shema* prayer, suggest a call to constantly express one's devotion to God. Rabbinic sources reinterpret these passages differently, as mandating daily ritualized recitations of the biblical verses at the start of each evening and morning. Likewise, the menstrual purity laws of Leviticus 15 ostensibly dictate monthly time and other units of time, such as seven-day periods, but rabbinic laws impose additional practices that transform the biblical concern for maintaining purity writ large into a daily concern that entailed, in addition, a ritual performed, similar to the *Shema*, each evening and morning. These two sets of rituals (*Shema* and *Niddah*), as they are reconceived in tannaitic rabbinic texts, mark, on a daily basis, the temporal transition between days as well as from day to night and from night to day.

Ohr Yisrael 6:8

Limmud Musar is an obligation [*hovah*] for all people, and especially for a person who is busy [*tarud*] with his work. A person suffers from a great illness with respect to service of the Holy Blessed One, and it is not easy to make use of the cure of *Limmud Musar*; one needs a very strong treatment in order to cure such a significant illness.

אור ישראל וי:חי

לְמוֹד הַמוֹסְרִי חוֹבָה עַל הָאָדָם,
 וּבִיּוֹתֵר לְאָדָם הַטְּרוּד בְּעֵסָקָיו,
 וּמִחֲלָתוֹ גְּדוֹלָה בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ
 שְׁמוֹ, אֲכֵן לֹא דְבָר קָל הוּא
 לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּרַפּוּאֵת לְמוֹד הַמוֹסְרִי,
 נֶגְדַּ מִחֲלָה הָעֵזָה הַנִּצְרָכָה רַפּוּאוֹת
 גְּדוֹלוֹת:

Ohr Yisrael 3:1-2

My dear friend! I have thought and judged... that *Limmud Musar* is not like other kinds of study. There is no other kind of study whose obligation extends to all people. Women are exempt from Talmud Torah, and there is also ample room

אור ישראל גי:אי-בי

(א) יְדִידִי! הִנֵּה אָנֹכִי חֹשֶׁבֶתִי
 לְמִשְׁפָּט, ... לֹא כָּכֵל הַלְמוּדִים לְמוֹד
 הַמוֹסְרִי הַלְזָה, אִין לָהּ לְמוֹד אֲשֶׁר
 יִקְיָ חִיּוּבוֹ עַל כָּל הַנִּפְשׁוֹת, הַנְּשִׁים
 פְּטוּרוֹת מִתְלִמוּד תּוֹרָה, קָשִׁי יוֹם

to exempt those who are
downtrodden from their work, and
who are not of sound mind because
of their horrible occupations, God
forbid—each person can be
exempted from his obligation
according to his situation. And one
case is not like another. And as a
person's condition improves, so his
obligation grows; and may this
increase...Limmud Musar is not like
this—it is a strong obligation for all
souls.

וְחִסְרֵי דַעַת בְּמַצּוּקוֹת רָעוֹת חַס
וְחִלְיָהּ יֵשׁ מְקוֹם הַרְבֵּה לְפִטְרָם,
אִישׁ אִישׁ לְפִי עֲנִינּוּ יְשׁוּלֵל
מִחַיּוּבָם...
לֹא כֵן לְמוֹד הַלְוָה הוּא חַיּוּב מְקַרְף
לְכָל הַנְּפָשׁוֹת

Source Sheet created on Sefaria by Sarah Zager